

Mgr. Barbora Patoková z katedry preprimárního a primárního vzdělávání

„BIOLOGICKÉ INVAZE JAKO EDUKAČNÍ TÉMA VÝCHOVY K UDRŽITELNÉ BUDOUCNOSTI“.

Jakému tématu se Váš projekt přesně věnuje, jaké jsou jeho hlavní cíle?

Projekt má dvě roviny: Jednak jsou to biologické invaze jako environmentální problém a současně je to snaha o prevenci prostřednictvím osvěty už na úrovni základních a středních škol.

Biologické invaze, tedy zavlečení, uchycení a šíření nepůvodních živočišných i rostlinných organismů, jsou spojené s rozsáhlými environmentálními i hospodářskými škodami. Téma patří mezi celosvětově hojně diskutovaná. Bohužel, ne vždy jsou předkládána správná fakta a argumenty, snadno se pak vyvozují mylné závěry, na základě kterých se hledají jednoduchá řešení, jež mohou situaci paradoxně ještě zhoršit.

Nejefektivnějším a s ohledem na princip udržitelnosti i ekonomicky nejvýhodnějším způsobem boje proti biologickým invazím je prevence, do které se řadí i vzdělávání žáků a formování jejich postojů již na základních a středních školách. Ačkoliv se o nutnosti vzdělávání v souvislosti s bojem proti invazním druhům často mluví, ve školách v ČR se tomuto tématu nevěnuje příliš pozornosti, mnohdy vůbec žádná. Příklady ze zahraničí však dokládají, že zmíněná problematika není pro školní mládež neuchopitelná, naopak, že žáci a studenti se tématu často věnují aktivně, což je zřejmě podpořeno vědomím, že mohou sami k něčemu přispět, či alespoň zabránit zhoršování situace. Hlavním cílem je tedy posílení znalostí a kvalifikace pedagogů pro argumentačně správné vysvětlení problematiky.

Dymnivka žlutá

Návštěva ve škole sv. Voršily v Jakartě

Návštěva v ZŠ na Sumatře

Jaký je konkrétní dopad projektu na české školství?

V rámci projektu bude sestavena metodika pro pedagogy, rozdělená na odbornou část (ve které budou aktuální vědecké poznatky a trendy) a část praktickou (v té budou aktivity pro třídní kolektiv a návodné scénáře, úlohy, projekty - venkovní i do třídy).

Obě části budou přes QR kódy propojené s naprogramovanou elektronickou učebnicí pro studenty středních škol. Elektronická učebnice bude koncipována jako plnohodnotný materiál k vysvětlení, procvičení a upevnění problematiky biologických invazí.

Křídlatka

Oba výše zmíněné materiály budou doplňovat deskové hry. Stanou se oporou pro demonstraci principů a zákonitostí biologických invazí, jejich regulací a managementu ochrany přírody. Od her si slibujeme, že u žáků a studentů probudí zájem o problematiku biologických invazí a budou rozvíjet kritické a strategické myšlení, což zvyšuje naději na pozdější správná rozhodnutí v dospělosti.

Máte v projektu partnera? Kdo všechno je do projektu zapojen?

Řešitelský tým tvoří zaměstnanci UJEP, jmenovitě PhDr. Roman Kroufek, Ph.D., doc. PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D., prof. Ing. Jiří Patoka, Ph.D., DiS., Mgr. Barbora Patoková.

Jaké jsou vaše nejbližší kroky, co vás čeká v prvním roce řešení?

V prvním roce nás čeká sestavování odborné části metodiky pro pedagogy s využitím externích konzultací, šíření dotazníků a sběr dat, dále design hry Invatica a její testování včetně sepsání odborného komentáře ke hře a jejího grafického zpracování.

Kdy se můžeme těšit na hlavní výsledky projektu?

Mělo by to být v druhé polovině projektu, tedy v roce 2027. Kromě zmíněných výstupů se intenzivně pracuje na analýze dat zaměřených na environmentální vzdělávání a biologické invaze v ČR i v mezinárodním prostoru. Výsledky těchto analýz budou formou vědeckých publikací předcházet zmíněnému projektu.

